

Nacionālā elektronisko plašsaziņas līdzekļu padome

Doma Laukums 8A, Rīga, LV-1939, tālr. 67221848, fakss 67220448, e-pasts neplpadome@neplpadome.lv

Lēmums

Rīga

15.02.2022. 17:38

Nr. 1801200000722-1

Par administratīvā pārkāpuma procesa uzsākšanu

Nacionālā elektronisko plašsaziņas līdzekļu padome (Ivars Āboliņš, Ieva Kalderauska, Ilva Milzarāja, Andis Plakans) uz amatpersonas iniciatīvas pamata konstatēja:

2022.gada 10.februārī, izskatot Nacionālās elektronisko plašsaziņas līdzekļu padomes (turpmāk arī – Padome) Monitoringa departamenta 2022. gada 9. februāra Pārbaudes ziņojumu Nr. P/2022/6-6/13, Padome šādā sastāvā – Padomes priekšsēdētājs Ivars Āboliņš, Padomes locekle Ieva Kalderauska, Padomes locekle Ilva Milzarāja, Padomes loceklis Andis Plakans –

konstatē:

[1] Padomes Monitoringa departaments ir veicis elektroniskā plašsaziņas līdzekļa VSIA “Latvijas Radio” programmā Latvijas Radio 1 laika posmā no 2021. gada 1. decembra līdz 2022. gada 2. februārim izplatīto cikla “Teātra garša” 5 (piecu) raidījumu pārbaudi par to atbilstību Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likuma (turpmāk arī – EPLL) prasībām.

[2] Padomes locekļi ir iepazīnušies ar Padomes Monitoringa departamenta 2022. gada 9. februāra Pārbaudes ziņojumu Nr. P/2022/6-6/13, kurā tika konstatēts, ka laika posmā no 2021.gada 1.decembra līdz 2022.gada 19.janvārim izplatīti pieci raidījumi “Teātra garša”, kas tapuši sadarbībā ar alus darītavas “Valmiermuiža” atbalstu: “Ieraksts tapis “Spēlmaņu nakts” projekta “Teātra Atlanti cauri laikiem” ietvaros ar Valsts kultūrkapitāla fonda un alus darītavas “Valmiermuiža” atbalstu.” Raidījumos vairākkārtīgi izvietotas arī komersanta SIA “VAMIERMUIŽAS ALUS” sponsora norādes: “Latvijas teātra garšu bagātina alus darītava “Valmiermuiža”.” Tāpat konstatēts, ka ne raidījumā, ne pirms, ne pēc tā nav ietverta informācija, kas brīdina sabiedrību par alkohola lietošanas negatīvo ietekmi, kā arī informē par alkoholisko dzērienu pārdošanas, iegādāšanās un nodošanas aizliegumu nepilngadīgām personām.

[3] Audio komerciāli paziņojumi programmā Latvijas radio 1 Latvijas Radioteātra cikla “Teātra garša” raidījumos laika periodā no 2021. gada 1. decembra līdz 2022. gada 2. februārim tika izplatīti vismaz 25 reizes, un konkrēti:

1) 2021.gada 1.decembrī:

- no pulksten 22:05:46 līdz pulksten 22:05:53
- no pulksten 22:18:13 līdz pulksten 22:18:30 (slēpta reklāma)
- no pulksten 22:28:05 līdz pulksten 22:28:12
- no pulksten 22:38:39 līdz pulksten 22:38:46
- no pulksten 22:50:10 līdz pulksten 22:50:25

2021.gada 1.decembra raidījuma laikā no pulksten 22:18:13 līdz pulksten 22.18.30 raidījumā tiek pausta šāda informācija: "Man jums jāatzīstas, ka es negatavoju un es to neprotu darīt un mums arī ir kvass – un šis te, Valmiermuižas, tas ir labākais, kas ir pasaulē, labākais alus, vispār labākais, kvalitatīvākais!"

2) 2021.gada 15.decembrī:

- no pulksten 22:05:36 līdz pulksten 22:05:48
- no pulksten 22:14:35 līdz pulksten 22:14:42
- no pulksten 22:26:27 līdz pulksten 22:26:41 (slēpta reklāma)
- no pulksten 22:30:02 līdz pulksten 22:30:07
- no pulksten 22:51:14 līdz pulksten 22:51:21
- no pulksten 22:27:16 līdz pulksten 22:27:23

2021.gada 15.decembra raidījumā laika posmā no 22:26:27 līdz 22.26.41 Raidījuma vadītāja saka, ka "attaisīs Valmiermuižas ģpašo porteri un ielies to viesim."

3) 2022.gada 5.janvārī:

- no pulksten 22:13:43 līdz pulksten 22:13:50
- no pulksten 22:31:27 līdz pulksten 22:32:20
- no pulksten 22:32:20 līdz pulksten 22:32:28
- no pulksten 22:54:52 līdz pulksten 22:55:00

4) 2022.gada 19.janvārī:

- no pulksten 22:05:45 līdz pulksten 22:05:57
- no pulksten 22:27:09 līdz pulksten 22:27:16
- no pulksten 22:27:17 līdz pulksten 22:27:41 (slēpta reklāma)
- no pulksten 22:33:18 līdz pulksten 22:33:27

- no pulksten 22:37:54 līdz pulksten 22:38:03
- no pulksten 22:48:09 līdz pulksten 22:48:22

Tāpat 19.janvāra raidījumā laikā no pulksten 22:27:17 līdz pulksten 22:27:41 tika izplatīts slēpts audio komerciāls paziņojums par raidījuma sponsora SIA "VALMIERMUIŽAS ALUS" ražoto alkoholisko dzērienu – Valmiermuižas alu. Raidījuma viesīga Madara Reijere: "Es gribēju tā atzīties, ka es īstenībā esamu sagatavojusi mazu tādu uzskodu. Un klāt, klāt tam manam cienastīgam es domāju, ka mēs varētu iedzert "Valmiermuižas" gaišo dzērienu. Tās garšas savienojas. Es, starp citu, esmu no Valmieras." Tāpat slēpts komerciāls paziņojums tika izplatīts arī laika posmā no pulksten 22:29:24 līdz pulksten 22:29:41. Aina Karele: "Tu zini, par to mēs iedzersim. Es zinu, ka tu izvēlēties, man šķiet, nu, to ko tu gribi, ja. Par tevi! (tiek saskandinātas glāzes ar iepriekš minēto dzērienu - Valmiermuižas alu) Par mums!" Madara Reijere: "Par mums! Par mūsu satikšanos! (dzirdama dzēriena dzeršana, norīšana)." Aina Karele: "Nu redz, Valmiera, "Valmiermuiža" – garšīgs."

5) 2022.gada 2.februārī:

- no pulksten 22:05:24 līdz pulksten 22:06:00
- no pulksten 22:20:34 līdz pulksten 22:20:41
- no pulksten 22:44:16 līdz pulksten 22:44:24
- no pulksten 22:53:33 līdz pulksten 22:53:40

[4] Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likuma (turpmāk arī – EPLL) 24.panta pirmā daļa nosaka: "Elektroniskie plašsaziņas līdzekļi ir brīvi un neatkarīgi programmu un raidījumu veidošanā un izplatīšanā, kā arī savā redakcionālajā darbībā, ciktāl tos ierobežo Latvijas Republikas Satversme, šis likums un citi likumi, valsts tehniskie standarti un Latvijai saistoši līgumi." Saskaņā ar minēto tiesību normu Padomei nav tiesību iejaukties elektroniskā plašsaziņas līdzekļa redakcionālajā darbībā, programmu un raidījumu veidošanā, kamēr vien elektroniskais plašsaziņas līdzeklis darbojas likuma ietvaros.

Sabiedrisko elektronisko plašsaziņas līdzekļu un to pārvaldības likuma (turpmāk arī – SEPLPL) 7. panta otrās daļa noteic, ka "sabiedrisko elektronisko plašsaziņas līdzekļu programmās un pakalpojumos, arī interneta vidē, aizliegts izvietot visu veidu komerciālos paziņojumus [..]" Minētajā tiesību normā iekļauti vairāki izņēmumi, kuri paredz, kādos gadījumos sabiedrisko elektronisko plašsaziņas līdzekļu programmās ir atļauts izvietot, piemēram, paziņojumus par sponsorēšanu. Konkrētajā gadījumā Padome nekonstatē paziņojumu atbilstību kādam no SEPLPL noteiktajiem izņēmuma gadījumiem.

Alkoholisko dzērienu aprites likuma 10. panta pirmā daļa noteic "Alkoholisko dzērienu reklāmā ietverama informācija, kas brīdina sabiedrību par alkohola lietošanas negatīvo ietekmi, kā arī informē par alkoholisko dzērienu pārdošanas, iegādāšanās un nodošanas aizliegumu nepilngadīgām personām [..]"

EPLL 35. panta devītā daļa noteic, ka "Slēpti audio vai audiovizuāli komerciāli paziņojumi ir aizliegti."

EPLL 35. panta pirmā daļa noteic, ka elektroniskie plašsaziņas līdzekļi "Audio un audiovizuālus komerciālus paziņojumus veido atbilstoši šā likuma, Reklāmas likuma, Patērētāju tiesību aizsardzības likuma, Konkurences likuma, Negodīgas komercprakses aizlieguma likuma un citu normatīvo aktu prasībām." Minētās normas mērķis ir noteikt, ka elektroniskajiem plašsaziņas līdzekļiem, veidojot un izplatot komerciālus paziņojumus, ir jāievēro ne tikai tiesību normā minētie, bet arī citi nozari regulējošie normatīvie akti, kuros noteikti aizliegumi un ierobežojumi komerciālu paziņojumu veidošanai un izvietojšanai. Ņemot vērā, ka sabiedrisko elektronisko plašsaziņas līdzekļu darbību regulē arī Sabiedrisko elektronisko plašsaziņas līdzekļu un to

pārvaldības likums – VSIA “Latvijas Radio” ir pienākums ievērot tajā noteiktos audio un audiovizuālu komerciālu paziņojumu veidošanas un izplatīšanas noteikumus, tajā skaitā SEPLPL 7.panta otrajā daļā noteikto.

EPLL 35. panta piektā daļa noteic: “Par audio un audiovizuāla komerciāla paziņojuma izvietojumu elektroniskā plašsaziņas līdzekļa programmā vai raidījumā atbilstoši šā likuma noteikumiem atbild elektroniskais plašsaziņas līdzeklis.” Minētā tiesību norma norāda, ka elektroniskajiem plašsaziņas līdzekļiem ir jāuzņemas atbildība par audio komerciālo paziņojuma izvietojumu programmā, tajā skaitā sevišķi jāizvērtē SEPLPL 7. panta otrajā daļā EPLL 35. panta deviņtajā daļā noteiktie audio komerciālo paziņojumu izvietojuma ierobežojumi.

[5] Monitoringa rezultāti liecina, ka elektroniskais plašsaziņas līdzeklis VSIA “Latvijas Radio” laika posmā no 2021. gada 1. decembra līdz 2022. gada 2. februārim programmā Latvijas Radio 1 minētos komerciālos paziņojumus ir izplatījis vismaz 25 reizes.

[6] Sabiedrisko elektronisko plašsaziņas līdzekļu un to pārvaldības likuma 7. panta otrās daļa noteic, ka “sabiedrisko elektronisko plašsaziņas līdzekļu programmās un pakalpojumos, arī interneta vidē, aizliegts izvietot visu veidu komerciālos paziņojumus [...]”, Alkoholisko dzērienu aprites likuma 10. panta pirmā daļa noteic “Alkoholisko dzērienu reklāmā ietverama informācija, kas brīdina sabiedrību par alkohola lietošanas negatīvo ietekmi, kā arī informē par alkoholisko dzērienu pārdošanas, iegādāšanās un nodošanas aizliegumu nepilngadīgām personām [...]”. Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likuma 35. panta deviņtajā daļā noteic, ka elektronisko plašsaziņas līdzekļu programmās “Slēpti audio vai audiovizuāli komerciāli paziņojumi ir aizliegti.” Līdz ar to secināms, ka, iespējams, nav ievērots Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likuma 35. panta deviņtajā daļā, Sabiedrisko elektronisko plašsaziņas līdzekļu un to pārvaldības likuma 7. panta otrajā daļā un Alkoholisko dzērienu aprites likuma 10. panta pirmajā daļā un noteiktais regulējums.

[7] Tādējādi, iespējams, ir izdarīts EPLL 78. pantā paredzētais administratīvais pārkāpums. EPLL 78. pants noteic: “Par šajā likumā noteiktās kārtības pārkāpšanu audio un audiovizuālo komerciālo paziņojumu sniegšanā vai izplatīšanā piemēro brīdinājumu vai naudas sodu fiziskajai personai no septiņām līdz divdesmit astoņām naudas soda vienībām, bet juridiskajai personai — no četrpadsmit līdz tūkstoš četrsimt divdesmit naudas soda vienībām.”

Tiesiskais pamats:

Administratīvās atbildības likums:

- 116.pants 2.punkts Administratīvā pārkāpuma procesu uzsāk: uz amatpersonas iniciatīvas pamata;
- 117.pants pirmā daļa 1.punkts legūstot ziņas par iespējamu administratīvo pārkāpumu, amatpersona, ja nepieciešams, normatīvajos aktos noteiktās kompetences ietvaros pārbauda šīs ziņas un ne vēlāk kā triju darbdienu laikā no ziņu iegūšanas dienas pieņem vienu no šādiem lēmumiem: par administratīvā pārkāpuma procesa uzsākšanu.

Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likums:

- 35.pants pirmā daļa Audio un audiovizuālus komerciālus paziņojumus veido atbilstoši šā likuma, Reklāmas likuma, Patērētāju tiesību aizsardzības likuma, Konkurences likuma, Negodīgas komercprakses aizlieguma likuma un citu normatīvo aktu prasībām;
- 35.pants deviņtajā daļā Slēpti audio vai audiovizuāli komerciāli paziņojumi ir aizliegti;
- 78.pants Par šajā likumā noteiktās kārtības pārkāpšanu audio un audiovizuālo komerciālo paziņojumu sniegšanā vai izplatīšanā piemēro brīdinājumu vai naudas sodu fiziskajai personai no septiņām līdz divdesmit astoņām naudas soda vienībām, bet juridiskajai personai — no četrpadsmit līdz tūkstoš četrsimt divdesmit naudas soda vienībām.

Alkoholisko dzērienu aprites likums:

- 10.pants pirmā daļa Alkoholisko dzērienu reklāmā ietverama informācija, kas brīdina

sabiedrību par alkohola lietošanas negatīvo ietekmi, kā arī informē par alkoholisko dzērienu pārdošanas, iegādāšanās un nodošanas aizliegumu nepilngadīgām personām. Šādai informācijai atvēlami vismaz 10 procenti no konkrētās reklāmas apjoma.

Nolēma:

1. Uzsākt administratīvā pārkāpuma procesu.
2. Atzīt par pie atbildības saucamo personu: Valsts sabiedrība ar ierobežotu atbildību "Latvijas Radio", reģistrācijas numurs 40003080614.

Administratīvās atbildības likums 41. pants. Pie atbildības saucamās personas tiesības un pienākumi

- (1) Pie atbildības saucamajai personai ir šādas tiesības:
  - 1) iepazīties ar administratīvā pārkāpuma lietas materiāliem, izdarīt no tiem izrakstus, norakstus un izgatavot kopijas;
  - 2) piedalīties administratīvā pārkāpuma lietas izskatīšanā;
  - 3) sniegt paskaidrojumus;
  - 4) lietot valodu, kurā tā spēj sazināties, kā arī izmantot tulka palīdzību, ja šī persona neprot valodu, kurā notiek administratīvā pārkāpuma process;
  - 5) zināt, par kāda pārkāpuma izdarīšanu tā tiek saukta pie atbildības;
  - 6) izteikt lūgumus;
  - 7) iesniegt pierādījumus;
  - 8) pārsūdzēt administratīvā pārkāpuma lietā pieņemto lēmumu.
- (2) Pie atbildības saucamajai personai ir šādi pienākumi:
  - 1) noteiktajā laikā ierasties amatpersonas, augstākas amatpersonas vai tiesas norādītajā vietā;
  - 2) nekavēt un netraucēt administratīvā pārkāpuma procesa norisi;
  - 3) paziņot amatpersonai, augstākai amatpersonai vai tiesai par dzīvesvietas, juridiskās adreses vai elektroniskā pasta adreses maiņu procesa laikā;
  - 4) pārtraukt pārkāpumu, par kuru tā tiek saukta pie atbildības;
  - 5) ievērot piemēroto procesuālo piespiedu līdzekli.
3. Paziņot lēmumu: Pie atbildības saucamā persona Valsts sabiedrība ar ierobežotu atbildību "Latvijas Radio", reģistrācijas numurs 40003080614.

Ivars Āboliņš
Priekšsēdētājs
Nacionālā elektronisko plašsaziņas līdzekļu padome

Dokuments sagatavots Administratīvo pārkāpumu atbalsta informācijas sistēmā.

Lēmums nav pārsūdzams.